

ŠIBENSKI LIST

Stalno aktuelan zadatak

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 307 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 30. SRPNJA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Poklon kninskih građevinara drugu Titu

Povodom Dana ustanka naroda Hrvatske i u čast 15-godišnjice bitke na Sutjesci, članovi sindikalne podružnice građevinskog poduzeća »Dinara« u Kninu odlučili su na svečanoj sjednici da pošalju na poklon maršalu Jugoslavije drugu Titu, umjetničku sliku, motiv sa Sutjeske — Suha koju je izradio kapetan Franc Puntar, slikar-ama-ter iz Knina. Motiv slike je uzet sa predjela gdje je Druga dalmatinska proleterska brigada prešla Sutjesku u čijem sastavu su se borili očevi i braća mnogih radnika ovog poduzeća.

OMLADINSKA BRIGADA »MIRO VIŠIĆ« ODLAZI NA AUTOPUT

U srijedu će iz Šibenika otputovati na izgradnju autoputa Zagreb — Ljubljana omladinska radna brigada »Miro Višić«. Brigada će brojiti 120 omladinaca i omladinke, a od toga je preko 80 srednjoškola- laca iz Šibenika a ostalo su sred- njoškolci iz Knina i Drniša. Om- ladinici će se na autoputu zadržati do 1. rujna. (Ž.)

Spomenik palima na Tromilji

Proslava Dana ustanka naroda u Hrvatskoj

Na čitavom području Šibenskog kotara svečano je proslavljen Dan narodnog ustanka Hrvatske. Proslava je započela već ranije predavanjima u osnovnim organizacijama Saveza boraca. Gotovo u svim većim mjestima Dan ustanka bio je obilježen brojnim kulturno - umjetničkim sportskim priredbama. U Šibeniku su predstavnici političkih i društvenih organizacija položili vijence na grobove palih boraca kao i na spomen ploče. Slične svečanosti održane su i u nekim selima šibenskog kotara. U Sapinim Docima na primošten- skoj općini i u Gošiću na kistanj- skoj općini otkrivene su spomen ploče, a u Vodicama je 17-godi- šnjak Narodnog ustanka prosla- vljena 30-godišnjim postojanjem narodne glazbe, na kojoj svečanosti je sudjelovala i šibenska narodna glazba. Na relaciji Šibenik - Žirje održana je tradicionalna jedriličarska regata »Narodnog ustan- ka«, u kojoj su sudjelovala jedriličarska društva »Mornar« i »Val« iz Šibenika, te jedriličari »Splita«.

Za vrijeme regate učesnici su položili vijence u spomen poginulim pomorcima na partizanima. Navčer je u gradskoj luci, u okviru i. festivala djeteta, upriličen impon- zantan vatromet, koji je proma- tralo oko 10.000 građana Šibenika. J.

U Kninu i na čitavom području općine svečano je proslavljen Dan ustanka naroda Hrvatske. Plamen narodnog ustanka, koji je buknuo u Bosanskoj krajini i Lici, kao nezadrživa bujica, zahvatio je čitavu Tromedu i ubrzo se prenio na mnoga sela Kninske krajine i Bukovice. Narod ovog kraja živo se sjeća prvih ustaničkih dana i borbi koje su vođene protiv okupatora i njihovih slugu. Ustanak naroda

Kninske krajine naglo se razvio. Za prva dva mjeseca ustanak se proširio na 18 sela kninske općine sa 20.000 stanovnika, koja su dala samo za to vrijeme oko 2000 boraca.

U čast Dana ustanka na knin- skoj tvrđavi, kao i po okolnim br- dima i planinskim visovima, bile su zapaljene vatre. Na grobove palih boraca, spomenike i kostur- nice u Strmići, Mokrom Polju, Očestovu, Vrbniku, Golubiću, Bi- skupiji, Plavnu Kninskom Polju i drugim selima organizacije Saveza boraca, Socijalističkog saveza, Na- rodne omladine i druge položile su vijenice i vijence u prisustvu veli- kog broja mještana, kojom prili- kom su prvoborci kninske općine govorili narodu i evocirali uspo- mene na prve ustaničke dape.

Povodom Dana ustanka u Kninu i mnogim selima održano je više kulturnih priredbi i sportskih na- tjecanja.

Nakon Prvog festivala djeteta

STALNA MANIFESTACIJA JUGOSLAVENSKOG KARAKTERA

IZABRAN FESTIVALSKI ODBOR NA ČELU S AKAD. SLIKAROM JOSIPOM ROCOM

U ponedjeljak je u prostorijama Društvenog doma održana konfe- rencija, kojoj su, osim predsjed- nika NO općine druga Petra Ron- čevića, prisustvovali organizatori i učesnici Prvog festivala djeteta. Pom prilikom izvršena je analiza i data ocjena ovogodišnjeg Festiva- la.

Nakon uvodne riječi Kamila Tompe, predsjednika Savezne kom- isije za likovni odgoj djece i iz- vještaja komisije o anketi festiva- la, koji je podnijela dr. Anka Matić, uslijedila je diskusija u ko- joj su učestvovali književnici, li- kovni umjetnici, kazališni radnici, pedagozi i predstavnici društva »Naša djeca« i Saveza ženskih društava.

Izraženo je mišljenje, da je Prvi festival djeteta u potpunosti o- pravdao potrebu organiziranja festiva- la, kao značajnog faktora u estetskom odgoju djece i omladi- ne. Zauzeto je stanovište, da bi Festival djeteta, koji bi se održa- vao svake godine, svakako trebao imati jugoslavenski karakter, i da je Šibenik kao mjesto s kulturnim vrijednostima, snažnim razvojem privrednog i kulturnog života i vanrednim prirodnim ljepotama, vrlo pogodan za održavanje festiva- la.

Konferencija je odala puno priz- nanje organizatorima festivala, koji su zaista s uspjehom izvršili složeni zadatak.

Na kraju je formiran stalni od- bor Festivala djeteta, koji sačinja- vaju sljedeći drugovi i drugarice: Petar Rončević, predsjednik NO općine, Ivo Livaković, Mile Jan- ković, Tomislav Relja, Srećko Bi- jelić, Branko Belamarić, Ksenija Škarica, Asja Maroti, Mirko Kne- žević, Živko Gojanović, Ljubo Jan- ković, Divna Mirković, Nenad Tur- kalj, Lovro Županović, Josip Za- vrški, Milivoj Pogrmilović, Neva Jurković-Haramija, Danko Obiak, Grigor Vitez, Đurđica Dević, Josip Roca, Kamilo Tompa, Edo Kova- čević, dr. Anka Matić, Vilko Selan Čiliha, Hakis Kulević, Alenka Gerlović, Danja Đurović, Ivo Gat- tin, Ivana Čattin, Zdravko Beretić, Đurđinka Marković, Berislav Braj- ković, Mladen Škiljan, Danica Nov- vak i Dinko Vidović.

U sekretarijat odbora izabrani su: predsjednik Josip Roca, pot- predsjednik Tomislav Relja, taj- nik Branko Belamarić i članovi: Ksenija Škarica, Živko Gojanović,

Mile Janković, Nenad Turkalj, Neva Jurković-Haramija i Mirko Knežević.

Prijem u čast Prvog festivala djeteta

U petak je u prostorijama Dru- štvenog doma, predsjednik NO općine drug Petar Rončević prire- dio svečani prijem u čast Prvog festivala djeteta. Pored učesnika festivala, prijemu su prisustvovali politički, javni i kulturni radnici kotara i grada Šibenika.

Obavijest redakcije

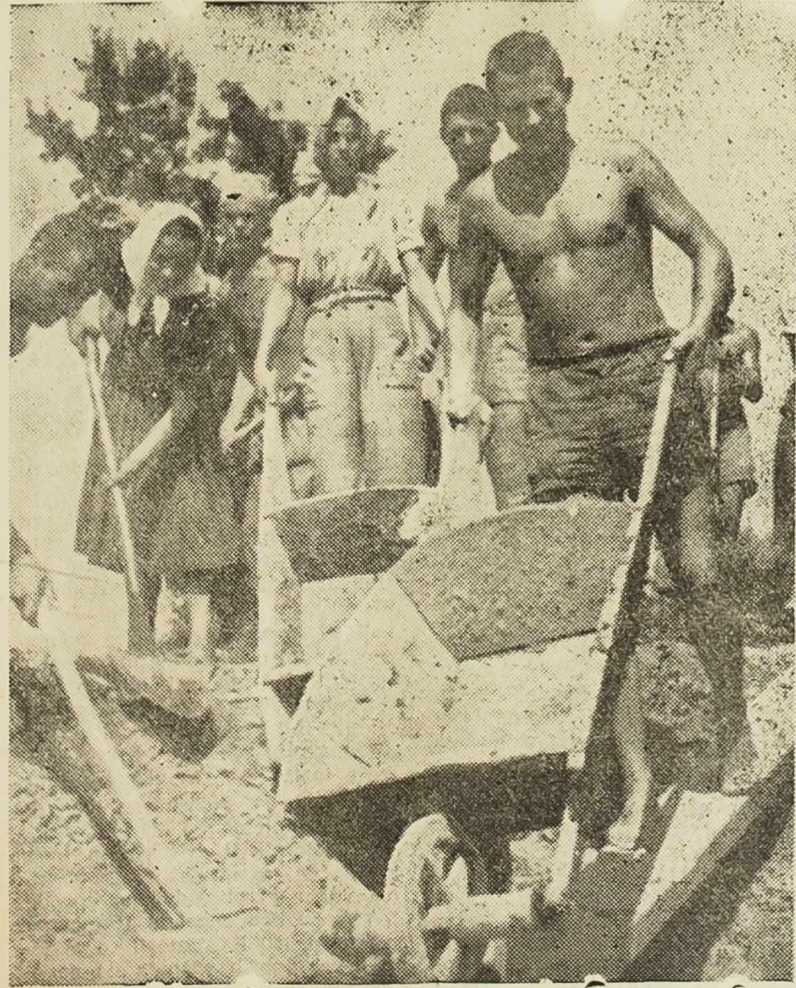
Zbog odlaska jednog od dvojice novinara na godišnji odmor, pri- slijeni smo da nekoliko narednih brojeva lista šampamo na četiri stranice. Molimo čitaoc da to u- važe.

Pismo s Autoputa

Odluka Glavnog štaba, kojom se I. šibenska omladinska radna bri- gada proglašava peti put udarnom i jedan put posebno pohvaljuje, primljena je kod članova brigade sa najvećim oduševljenjem. Naši uloženi napor kroz pet dekada krunisani su navišim priznanjima. Rad je za nas postao pjesma, pa kad dnevno prebacimo normu i preko 200 posto, to nas ni najma- nje ne iznenađuje. Ulazimo u še- stu — posljednju dekadu. U rad unosimo sav žar naše mladosti i čvrsto vjerujemo da će naša bri- gada biti proglašena i šesti put u- darnom. Brigadiri se s pravom po- nose svojim djelom. Sutra, kad se vratimo svojim kućama, pričat ćemo radoznalim omladincima o našim pobjedama i mnogi će pri- tom radošno pokazivati značku u- darnika.

Jedne večeri došli su nam u posjet članovi Centralnog omladins- kog kulturno-umjetničkog dru- štva iz Šibenika, koji su se u to vrijeme nalazili na turneji duž tra- se Autoputa. Najsrdačnije smo ih primili. Članovi ansambla pružili su nam jedno ugodno i nezaborav- no veče. Izveli su bogat program. Brigadisti su oduševljeno pozdravili izvođače. U jakoj konkurenci i ostalih kulturno-umjetničkih dru- štava, COKUD je dobio najveća priznanja. Na odlasku brigadire je pozdravio u ime Kotarskog komi- teta NOH-e Velimir Zanze. On je odao priznanje članovima brigade na postignutim uspjesima. Na kra- ju smo se oprostili sa svojim dra- gim gostima i zaželjeli im mnogo uspjeha u daljnjim nastupima.

Šime Livajić

ANTE TAMBAČA

U nedjelju je nenadano preminuo drug Ante Tambača, direktor šibenskog poduzeća »Vinoplođ«.

Za čitavo vrijeme okupacije drug Ante Tambača je aktivno po- magao Narodnooslobodilački po- kret. U okupiranom Šibeniku oba- vlja odgovorne funkcije, a do oslo- bodjenja bio je predsjednik Grad- skog odbora Narodnog fronta.

Nakon oslobođenja Šibenika, drug Tambača je stalno član Izvr- šnog odbora Gradskog NOO-a, a početkom 1945. postaje njegov predsjednik. Vrlo aktivno učestvu- je u političkom, privrednom i dru- štvnom životu svoga grada. Drug Tambača je dugo godina odbornik NO općine i istaknuti funkcionar u zadržanim, društvenim i sport- skim organizacijama. Njegove or- ganizatorske sposobnost i upornost bile su od velike koristi svim tim organizacijama. Kotarski savez dobrovoljnih vatrogasnih društava razvio je veliku aktivnost zahva- ljujući upravo nesebičnom zalaga- nju svog predsjednika druga Tam- bače.

Zbog samoprjegovnog rada na socijalističkoj izgradnji, drug Ante Tambača je odlikovan Ordenom zasluga za narod III. reda.

Njegovom smrću naš Savez kom- unista gubi još jednog vjernog sina i neumornog borca sa socija- lizam.

Neka je vječna slava drugu Anti Tambaču!

KRATKE VIJESTI

DJECA I KNINA LJETUJU U ZABLAČU

Grupa od 45 djece iz Knina i okolice, nalazi se od 20. jula na ljetovanju u Zablacu, koje će trajati do 5. augusta. Boravak djece na moru omogućen je suradnjom kninskog društva »Naša djeca«, Kotarskog društva »Naša djeca«, koji je formirao dječju koloniju u Zablacu i Zavoda za socijalno osiguranje, koje iz svojih sredstava uzdržava djecu za vrijeme boravka na ljetovanju.

ŠIBENSKI IZVIĐAČI LOGOROVALI NA KOPAONIKU

Nakon 20-dnevnog boravka u okolini mjesta Rudnice na planini Kopaoniku, oko 70 članova šibenskog odreda izviđača i planinki, te odreda izviđača iz Siverića, Vodica i Opuzena završilo je svoje logorovanje. Izviđači su na Kopaoniku polagali tečajeve za rukovodioce. Tri člana šibenskog odreda, Klisović, Batinić i Belamarić učestvovali su na saveznom tečaju, koji se održavao u Žirovnici. Druga grupa od 12 istaknutih izviđača prisustvovala je proslavi 15-godišnjice bitke na Sutjesci. Uz rad i razonodu izviđači su dolazili u kontakt sa drugovima iz drugih odreda i održavali, pored ostalog, razna izviđačka takmičenja. Z.

TURISTI U GRADU

Nakon veće grupe francuskih i engleskih turista, koji su nedavno boravili u Šibeniku, stigla je 26. o. m. druga grupa od 33 Holanđanin, koja se na putu za Grčku zadržala jedan dan u Šibeniku. U organizaciji »Putnika«, oni su posjetili slapove Krke i razgledali znamenitosti grada. Istodobno se u našoj luci na kružnom putovanju po Jadranu zadržao motorni brod »Zadranka« sa 13 stranih turista i poslije kraćeg boravka produžio za Split. »Putnik« je nedavno sklopio ugovor sa većim brojem stranih turista, pretežno Francuza i Belgijanca, po kojem će brod »Turist« svakih 10 dana poduzimati kružna putovanja po Jadranu. Prva grupa od 50 francuskih i belgijskih turista očekuje se 2. kolovoza. (Z.)

POGINUO DJEČAK OD UDARA ELEKTRIČNE STRUJE

Predučje 23. jula u blizini gradilišta pruge Knin - Zadar u Kninu, na jednoj kukuruznoj nиви, stradao je od udara električne struje Ilija Dondur Jandrićin, 11-godišnji dječak iz Zagrovića, koji je prolazeći njivom naišao na neizoliranu električnu žicu pod naponom od koje je dobio smrtonosni udar. Dječak je bio prevezen u kninsku bolnicu, ali nije bilo moguće da mu se spasi život.

Istražni organi vode istragu, da bi se utvrdilo kako je došlo do nesiguranja gole žice pod naponom. (M.)

IZLOŽBA DJEČJIH RADOVA I CRTEŽA U GRAČACU KOD SKRADIN

Nedavno je u Gračacu kod Skradina organizirana vrlo uspješna izložba dječjih radova i crteža. Izložbu je posjetilo oko 500 osoba — seljaka iz Gračaca, Sonkovića i Prukljana. Tom prilikom održana je i priredba. Učenicima ove škole u toku ove školske godine izveli su nekoliko kulturnih priredbi. Kulturni rad djece i uopće sela, krenuo je naprijed.

Prije nekoliko dana učenici Narodne škole Gračac posjetili su Benkovac, gdje su razgledali vinariju. Izvršili su posjet izložbi učeničkih radova Narodne osmogodišnje škole Benkovac. I. Lapov

U ČAST DANA USTANKA U KNINU JE ODRŽANO STRELJAČKO NATJECANJE

U čast Dana ustanka naroda Hrvatske, na streljačkom poligonu u Kninu, održano je tradicionalno streljačko natjecanje u gadanju vojničkom puškom iz trostava, za prelaznu zastavu družine »Boško Žunić«, koja se od prošle godine nalazila u posjedu Streljačke družine Zadar. U ovom natjecanju nastupile se ekipe streljačkih družina iz Drvara, Gospića, Zadra i dvije iz Knina. Strijelci iz Siverića nisu nastupili, a Šibenčani su otkazali u posljednji čas.

Najbolje rezultate postigla je prva ekipa družine »Boško Žunić« iz Knina, u sastavu Miloško Dronjak, Milan Glumičić i Andrija Morić, postigavši 589 krugova i time osvojila, kao najbolja ekipa, prelaznu zastavu. Poredak ostalih ekipa je sljedeći: Zadar 536, Gospić 485, Drvar 463 i Knin II. 446. Po broju postignutih krugova pojedinačno su se istakli, Miloško Dronjak Knin sa 210 krugova, Milan Novaković Zadar 206, Milan Glumičić Knin 199, Slavko Malbašić Drvar 184, Marić Andrija Knin 180, Stanko Serdar Gospić 179 i t. d. Organizacija takmičenja bila je odlično provedena.

Nehigijenska prodaja mlijeka u Šibeniku

Slaba opskrba mlijekom

Opskrba našega grada mlijekom nije toliko karakteristična po nedostatku ili višku ovog proizvoda koliko po nesređenosti, pomanjkanju organizacije i — neurednosti.

Za potrebe bolnice i gradske mljekare dovozi se dnevno oko 300 litara mlijeka iz Knina, dok se sve ostale potrebe podmiruju iz najbliže okolice. Trgovačka mreža kao da je digla ruke od ovog artikla.

Svako jutro kreću prema gradu sa raznih strana karavane magaraca. Nitko ih nikad nije prebrijao ni doznao koliko kant: dnevno donose, dok bi organi sanitarne inspekcije mogli priseći, da je malo u kojoj kanti samo mlijeko. Mogli bi nam još prišapnuti da se kadikad u kante nadolijeva voda iz sumnjivih bunara.

Na vrhu »pazara« postoji posebna tržnica za mlijeko, nekako sastajalište mljekarica, gdje se na uskom prostoru nalazi bezbroj kanti, torbe sa raznim namirnicama, starom obucom i drugim stvarima. Ovdje se nastoje prodati dnevne viškove mlijeka ili mljekarice jedna od druge posuđuju nešto mlijeka da podmiri svoje »pošte«. Sve to daje sliku neuskusnog vašara, jer su po tlu naslagane kante i njihovi poklopici sa krpama, koje sprečavaju da se mlijeko ne proljiva, a po kojima se muhe besplatno goste, u blizini se prodaje razna obuća svinje i koješta drugo.

Mlijeko je jedna od vrijednih i mnogo traženih namirnica, ne samo za djecu već i za odrasle. To je vrlo pogodna mješavina bjelancevine, masti i šećera te vitamina i minerala. Ujedno je to vrlo osjetljiva i pokvarljiva roba, koja ne podnosi nečistoću, toplinu ni trešnju.

Potrebna je velika pažnja da se za vrijeme mušnje ne zagadi raznim bakterijama. Tome naročito pogoduju nečiste ruke, nedovoljno očišćeno posuđe (a ono se

zaista teško čisti), i nečiste krpe za cijedenje. Postoje niz bolesti koje se na ovaj način mogu prenosi kao na primjer trbušni tifus, paratifus, griža i drugi proljevi te neke životinjske bolesti. Zagadeno mlijeko gubi i na hranjivosti.

Čisto mlijeko dovoljno je zagrijati i na 70 — 90 stepeni da se spriječi kvarenje. Ako je pak jače zagadeno, potrebno ga je prokuhati, čime ono opet gubi na vrijednosti, jer propadaju vitamini. U našim prilikama ova je mjera svakako potrebna i razumna.

U posljednje vrijeme organi sanitarne inspekcije predali su sucu za prekršaje nekoliko mljekarica, nakon čega je bilo manje slučajeva da se prodaje nekvalitetno mlijeko. Naravno, da se samo ovim mjerama ne može mnogo postići. Osnovni problem leži u tome, da se organizira sakupljanje mlijeka po selima i to odmah nakon mušnje navečer, da bi se moglo noću čuvati na hladnijem mjestu i zaštititi od zagadivanja.

Trebalo bi u samom gradu pronaći pogodnije mjesto za prodaju mlijeka, zaštićeno od sunca, prašine i muha, sa stolovima, koji se lako čiste. Bilo bi vrlo korisno kad bi se organizirao kraći tečaj (nekoliko predavanja) koji bi posjećivale mljekarice i tako stekle osnovno znanje iz higijenskog postupka sa mlijekom. Domaćice bi u tom mogle mnogo pomoći na taj način, da zahtijevaju od svojih mljekarica da posjećuju predavanja.

Opskrba grada mlijekom daleko zaostaje za trgovinom i raspodjelom svih drugih namirnica. Pošto je ovdje u pitanju naše zdravlje, osobito zdravlje djece, a i estetski ukus građana i turista, treba ovom pitanju posvetiti više pažnje. A mljekaricama olakšati posao i pomoći da njihovi proizvodi budu kvalitetno na visini. K.

Festivalske priredbe

U UTORAK su na Trgu Republike članovi kazališta lutaka iz Šibenika izveli »Gulivera među lutkama« od Josefa Pehr-Lea Spaičila. To je u stvari bila kombinacija igre djece i lutaka, s modernom scenografijom koja nije baš najsretnije postavljena. U cjelini komad je bio eksperimentalan. Od dječje publike je primljen dobro.

Poslije ove predstave je Šibensko kazalište lutaka na prostoru »Četiri bunara« odigralo jednu predstavu, »Kekeca« od Vandota, koja je pobrala burni aplauz.

Toga dana su također uz postojee četiri, otvorene još dvije izložbe. U prostorijama šahovskog društva otvorena je »Mala etnografska izložba.« Prikazane su nosnje i predmeti, koji se još upotrebljavaju u šibenskoj okolici. Zidovi dvorane su bili ukrašeni odličnim glavama sa katedrale.

U crkvi sv. Barbare je otvorena »Prigodna izložba zavjetnih lađa i poliptiha.« To su djela darovitih Šibenčana iz Srednjeg vijeka.

U SRJEDU je u zgradi Narodnog kazališta održan razgovor s dječjim piscima. Razgovor su vo-

dili: Grigor Vitez, Vesna Parun i Mladen Bjažić. Kontakt s djecom je odlično uspostavljen, šteta je što je odziv kulturno prosvjetnih radnika iz grada bio slab.

Toga dana je na Trgu Republike izveden mješoviti program Dječjeg zbora Radio-Zagreba i plesne grupe dječjeg kazališta »Ognjen Prča« iz Osijeka.

Publika je najbolje primila izvedbu dječjeg zbora »Brojalice« od Pere Gotovca i »Živa ulica« od Octavia Kvinto u izvedbi plesne grupe iz Osijeka.

U 21 sat je na prostoru »Četiri bunara« festivalski orkestar održao koncert »Muzike velikih majstora za djecu«. Prisustvovali su uglavnom odrasli.

U ČETVRTAK su po drugi put prikazane predstave: »Timpetil, grad bez roditelja« od Manfreda Michaela, »Zeko zriko i janjek« od Branka Mihaljevića i dječji balet »Živa ulica«.

U PETAK je program započeo koncertom festivalnog orkestra kod »Četiri bunara«, a u 21 sat je trg Republike bio ispunjen rekordnim brojem posjetilaca, jer

je na programu bila »Bajka o caru i pastiru« od Boška Trifunovića u izvedbi profesionalnog dječjeg kazališta iz Beograda »Boško Buha«. Ova predstava je uz »Timpetil« najbolje primljena od publike.

SUBOTA je bio dan repriza. Ponovo je izveden komad »Guliver među lutkama« i »Bajka o caru i pastiru«.

Nedjelja je bio zadnji festivalski dan. U 10 sati učesnici festivala položili su lovor vijence na spomen ploču palih omladinaca.

Navečer je na Trgu Republike priredena revija savremenog oblačenja djeteta, u kojoj su učestvovali: Poduzeće »Naš ponos«, Zagreb, Obućarska zadruga »Zagreba« i Tvornica čarapa »Sloboda« iz Samobora.

Poslije revije je dječji zbor Radio Zagreba uz pratnju festivalnog orkestra otpjevao festivalsku himnu »Mi smo radost svoje zemlje«.

Festival je završen velikim vartrometom na obali i šibenskoj luci. Z.

Crnice iz festivalskog prikrajka

SUTRA U OSAN BOTA UVEČE

Kroz osam dana ne će se znati tko ima šest, a tko šezdeset godina

— Noć već ide, kasni sat, ajte dico kući spat.

— Polemika s noćobdijom

Drugo veče, na kraju programa ponovo se pojavio, noćobdija, pa će s pozornice:

— Jope san doša i svako veče doći ću van reći kada triba ići spavati. A je li van se ovo večeras sv.đalo?

— Jeeejee! Jeee — čulo se mnogo dječjih glasića.

— Nije! Nije — bilo ih je manje.

— E, to su oni, nemirni, koji su omotali predstavu, galamili i smetali drugima. kor-o je noćobdija.

— Kad nismo mogli doći od velikih — opravdavao se jedan od onih mališana koji su vikali »nijek«.

Nije bilo vremena, da se dalje istražuje da li je u pravu noćobdija ili taj mališan, jer je noćobdija već najavljavao:

— Sutra će ode biti jope veselo. U osan bota uveče, tu na Trgu Republike, oće reći isprid crkve Sv. Jakova, igra se...

Imate li koju bolju pjesmicu o djevojčicama

Na razgovor s književnicima nije došlo mnogo djece. Mislili su, što će tamo i što bi oni tako mali razgovarali s velikim, pravim piscima.

Nisu imali pravo. Njihovi pratitelji sasvim dobro i naveliko su se porazgovarali s dječjim piscima. Nakon što su književnici Grigor Vitez, Vesna Parun i Mladen Bjažić pročitali neka od svojih djela, mališani su postavljali svojim velikim drugovima pitanje za pitanjem, među kojima je bilo i primjedaba na račun onoga što su čuli.

— Sve pjesme, koje ste pročitali, govoriše su o dječacima. Zašto, družo Vitez pišete samo o dječacima a ništa o djevojčicama — intervenira i iz partetra jedan plavi dječak.

— P'sao sam i o djevojčicama, odgovorio je nisc. Imam i ovdje nešto o njima. Pročitaj ću vam jednu.

Kad je pisac pročitao tu pjesmicu, jedna djevojčica obratila se autoru:

— Imate li koju bolju pjesmicu o djevojčicama?

Pjesmica je govorila o maloj »švelji«, koja cijeli tjedan kroji, šije, u subotu para, a u nedjelju se odmara. Maloj diskutantkinji se nije dopalo, to, što su djevojčice ispane »najgore«.

Inače, svima je bilo drago kad su saznali, da su Vesna Parun i Mladen Bjažić njihovi susjedi, o njihovom djetinjstvu.

Djecu je najviše interesiralo, da li su likovi, o kojima su im pisci čitali priče i pjesme istiniti ili izmišljeni. Kasnije smo razgovarali sa nekim dječacima i saznali, da baš nisu bili zadovoljni odgovorima i objašnjenjima.

Sve ili ništa

Izvan programa i »van konkurencije« pojavljivali su se lutkari — improvizatori. Imali su svoje dvije male pozornice, na

drvenim točkovima, koje bi dječaci dogurali na neki šibenski trg i za tili čas je predstava otpočela.

Pošto ju nije najavljavao ni program ni noćobdija, dječaci bi projurili ulicama i s velikim zvonom najavljivali predstavu.

Između ostalog, na programu je bila i jedna točka po uzoru na Radio-emisije »Sve ili ništa«. Lutke su maloj publici postavljale pitanja. Kratki ispit znanja završio je veselije nego u školi. Oni, koji su točno odgovorili dobili bi neku nagradu. Balon, olovku, neku sitnu gračku, bilježnicu i slično.

Zato je tu pozornicu pratilo nekoliko uvijek istih mudrijaša — sveznadara, kojima su toliko trebali baloni. Oni su već znali niz pitanja i odgovora i od predstave do predstave brali lovorke i nagrade.

Pa i ta promućunost je tih veselih dana bila simpatična.

I druga strana medalje

Festivalski plakati pojavili su se znatno ranije na ulicama Šibenika. I kao što je to već uobičajeno, odmah su nestajali. Neki dječaci su ih kidali, kao što to rade i sa drugim plakatima.

Zato je jedan stariji građanin komentirao na Poljani:

— Trebalo je zadržati ime »Festival dječje aktivnosti«, jer dječja aktivnost je već počela!

Nije bilo u pravu, jer to je činilo samo mali broj nevaljalaca.

I nogometaši su pokazali što znadu

Grad je bio lijepo ureden. Malina ga gledati. Na početku parka i u parku uz vodokosk bile su postavljene dvije lijepe figure. Trubadur s gitarom i djevojčica, modelirani od žice i obojenih loptica.

Jedno jutro djeca su bila razočarana.

— Gdje je onaj čiko, pitali su na ulazu u park. Gle mama, nema one djevojčice.

Kasnije se saznalo zašto i kako su ukrasne figure nestale. Pokidali su ih noću nogometaši.

— junióri »Crvene zvezde« u slavu pobjede, oduševljeni što su »najbolji«.

Jedan građanin je komentirao taj žalosni događaj:

— Tko ima u nogama nema u glavi.

Ne može se tako govoriti za sve nogometaše; ali u ovom slučaju komentar je ispravan. Jer figure su bile djelo poznatih umjetnika.

Zato je tu festival. Da pomognem, da u buduće n' pioniri, ni junióri ni seniori, bili oni nogometaši ili ne, osjete i zavole lijepo. Zato, da nitko ne poruši ljepo umjetničko ostvarenje, koje je tu da nam ulepša život.

A kad će dječaci naučiti, da je plakat koga je izradio taj i taj umjetnik lijep i sam po sebi pr'lačan, a naročito kad pokriva ružne tarabe, drvene ograde, onda će bez zabrane i prijetnji paziti da tu i ostane. I to je jedan od dobrih razloga da se održava festival.

I. B.

Novi oblici rada - novi uspjesi

Povelja o pravu djeteta, skrb za djecu, dječje jaslice i obdaništa, dječji doplati sve do Festivala djeteta potpuno su novi pojmovi, poznati samo našem vremenu. Suvremeno je više i spominjati ona vremena kad su roditelji mogli ne samo prodati nego i odbaciti dijete, a smrt djeteta nije izazivala više bola nego uguinće ovce. Među takove nove institucije spada i organizacija patronažne službe za dojenčad i trudnice, koja se u vodi po svim naprednim zemljama i koja pokazuje upravo iznadaujuće rezultate. Po mnogim stručnim časopisima može se pročitati da je »smrtnost dojenčadi obrnuto razmjerna broju patronažnih sestara«.

Velika je razlika ako žena dovede uredno dijete u ambulantu i potraži neku pomoć ili savjet ili ako sestra posjeti ovo dijete u njegovoj životnoj sredini. Vidjeti gdje dijete spava, tko ga čuva i na koji mu se način sprema hrana, te u kakovom stanu i okolini živi, znači daleko više od onih nekoliko riječi koje će majka na brzinu ispričati u ambulanti. I savjete koje primi kod kuće lakše će shvatiti i bolje upamtiti od onih koje čuje u tuđoj sredini — ambulanti. Već i sama činjenica da žena očekuje posjet kod kuće navodi je, da povede nešto više računa o redu kod djeteta nego inače. Posebna je važnost u tome što majka ne će sve promjene na djetetu pravilno ocijeniti i dati im pravi značaj, pa će je stručna se-

tra na vrijeme upozoriti da potraži liječničku pomoć. Treba odmah napomenuti da danas nje rijedak slučaj da su majke preosjetljive i da za beznačajne stvari trče k liječniku i tako preopterećuju ionako male kapacitete dječjih ambulanti. I u takovim slučajevima sestra ne samo da majci priuštiti vrijeme i brigu već i liječniku olakša posao s onom djecom, kojoj je njegova pomoć potrebna.

Od 1. IV. 1957. g. djeluje i na području šibenske općine patronažna služba Doma nar. zdravlja. Početak je — kao svaki početak — bio težak. Trebalo je uvesti jedan novi običaj, brinuti se o zdravima, umjesto čekati da obole i sami potraže pomoć. U prvoj godini rada bilo je izvršeno kućnih preventivnih posjeta: posjeti trudnica 750, dojenčad: 2.760, socijalnih izvoda 670, zaštita školske i predškolske djece 630 i posjeti tbc. bolesnicima 1224.

Patronažna služba za tbc bolesnike vođena je za područje čitavog kotara i ona je osobito važna. Treba upoznati ne samo životne uslove svakog bolesnika, paziti kako izvršavati liječničke upute, kako uzima lijekove, već još više postojati li opasnost da zbog njegove nepažnje ili teških stambenih prilika bolest ne zahvati kojeg drugog člana obitelji, osobito dijete. Disciplina bolesnika i njegova lična higijena odlučni su faktori u suzbijanju tuberkuloze. Trebalo je običi svako selo, pe-

njati se po obroncima Dinare i Promine, biciklom ili pješke posjetiti razbacane kuće Dalmatinске Zagore u kojima žive tuberkulozni bolesnici.

Naravno da se na tako širokom području posjeti nisu mogli provoditi onako redovito, kao što se to čini za dojenčad naše općine, ali i ovakvo rijetki posjeti otkrivaju mnogo dotad nepoznatoga. Posebno to djeluje na bolesnika kad vidi: da se o nemu vodi naročita briga.

Kod obilaska dojenčadi još se može naići na slučajeve teško zarenarenog djeteta. Tako je patronažna služba u 2-3 slučajaja morala uzeti dijete i odnijeti ga u bolnicu zbog neispravne prehrane ili lošeg liječenja. To se obično nađe kod roditelja alkoholičara.

U početku je bilo i prikrivenog nepovjerenja koje je kasnije brzo preraslo u srdačne odnose. Sad se događa da poneka majka zadržava patronažnu sestru na ulici i upita, kako to da ovaj mjesec još nije posjetila njeno dijete. Zanimljivo je — kaže sestra Slavka Kačić šef patronažne službe — da žene sa većim poznavanjem higijene i njego djeteta mnogo radije primaju upute i savjete u pogledu prehrane i odijevanja djeteta od onih koje to manje znaju. I još nešto: ona božan kod svake sestre, da se ne razboli upravo ono dijete koje je pod njenom pažnjom — zaslužuje pažnju. (K)

ONI GOVORE O FESTIVALU

PETAR RONČEVIĆ,
predsjednik NO općine:

Kod naših građana postoji osjećaj za lijepo i kulturno

Po mom mišljenju, festival je potpuno uspio.

Na pitanje: Otkud Šibeniku publika? — koje se često postavljalo prije festivala, građani su sami odgovorili. Sa iznad očekivanja velikim interesom za sve priredbe pokazali su, da u njima živi osjećaj za lijepo i kulturno i da ga treba dalje razvijati.

Mislim, da su i učesnici i gosti festivala potpuno zadovoljni, jer je Šibenik oduvijek bio gostoljubiv i imao razumijevanja, kad je trebalo pokrenuti bilo koju naprednu akciju.

Zato vjerujem, da će Drugi i idući festivali posvećeni djetetu to još jače dokazati i opravdati povjerenje inicijatora, koji su za mjesto održavanja izabrali upravo naš grad.

DR. ANKA MATIĆ, psiholog:

Zadovoljni smo - cilj je postignut

Za mene je interesantno koliko je program po svom izboru psihološki postavljen da zadovolji ono što želimo da postignemo s festivalom: cilj je bio, da svojim programom festival manifestira estetske stavove u odgoju djece. Obzirom na publiku i kome je bio namijenjen, on je odgovorio ovom cilju. Ima nekih manifestacija, koje su psihološki veoma uspjele: likovna strana, izbor djela, izložbe ilustracija za djecu. Naravno je sa psihološkog aspekta djelovao veoma funkcionalno i zanimljivo diafilm, jer su na tom poslu uspješno povezali svoj rad slikari i književnici, koji su tumačili likovna ostvarenja.

Izložba lutaka je s likovne strane također dobro odabrana. Uostalom, što se tiče likovne strane festivala, uključujući i vanjsku dekoraciju grada, smatram, da je djelovalo vrlo ugodno i odgojno. I u kazališnom dijelu programa bilo je lijepih ostvarenja, ali i izvjesnih stvari kojima ovdje nije bilo mjesta. Pošto je to prvi festival, nismo mogli ni očekivati, da će sve u potpunosti zadovoljiti. Ipak postignut je jedan veliki uspjeh: afirmirala se naša težnja da nadamo način estetskog odgoja najmlađih.

Kod likovne strane estetskog odgoja djece stvari su nam sasvim rascišćene: Želimo dati djetetu da stvara kreativno, da bude iskren i da dađe svoj izraz u pedagoško rukovodstvo.

Međutim, na području kazališnog rada za djecu još se moramo prihvatiti posla. To je kompleksna umjetnost, na kojoj moramo angažirati stručnjake raznih specijalnosti — podjednako redatelje kao i psihologe, slikare i pedagoge — jer se i na ovom festivalu pokazalo, da djelo može biti ukusno izvedeno, ali pedagoški da ne stoji ili da psihološki nije opravdano. Baš s tog razloga što tražimo jedinstvene smjernice budućeg rada s djecom, festival je već na prvom koraku pokazao svoje opravdanje i nužnost.

Za održavanje festivala Šibenik je pružio vrlo podesnu sredinu. Publika je zadivljujuća. Interes je kroz svih 8 dana podjednako trajao. Pokazalo se, da problem pu-

ZDRAVKO BERETIĆ, akad. slikar:

Oduševljen sam šibenskom arhitekturom

Kod izvođenja vanjske dekoracije grada rukovodile su me dvije stvari: upoznatiti bit šibenske arhitekture i zadržati je neoskvrnjenu. Nastojao sam, da se svjetlosnim i drugim efektima nenametljivo listakne ono najvrijednije, kako bi svatko tko dolazi u Šibenik mogao osjetiti, da grad živi u znaku svečanosti, u znaku festivala. Riva je u vanjskom dekoru bila »najbombastičnija« uređena. Tu bi putnik dobio prvi snažni dojam, a dalje, idući ulicama, pratilo bi ga zastave i transparenti, kao festivalska jeka...

Nastojao sam, da se cjelokupnom dekoru dađe jedinstven stil, da sve ide u vertikali, jer se po mom mišljenju, horizontalna nikako ne može uklopiti u dalmatinsku arhitekturu.

I klesci su bili poseban problem. Njihovo postavljanje nikako nije smjelo narušiti mediteransku

Naš suradnik je posjetio nekoliko književnika, slikara i ostalih umjetnika i one koji su pridonijeli da se održi Prvi festival djeteta i zamolio ih da iznesu svoje utiske o festivalu.

JOSIP ROCA, akad. slikar:

Prvi rezultati su iznad očekivanja

Ako se uzme u obzir da je I. festival djeteta realiziran sa dosta skromnim sredstvima i u vrlo relativno kratkom vremenu, onda su prvi rezultati iznad očekivanja ostvareni na zadovoljstvo organizatora, djece i ostalih građana Šibenika. Ne može se zasad još reći što je bilo najvrednije na ovom Festivalu. No činjenica je, da su sve festivalske priredbe i ostale manifestacije pobudile veliki interes, posebno kod mališana. Izložbe kao i priredbe na otvorenom bile su veoma dobro posjećene, a trgovci ispunjeni sa mnoštvom djece i odraslih. Gotovo svi likovni umjetnici, pedagozi, muzičari i

blike uopće ne postoji, već prostore, jer su se ljudi borili za mjesto.

Sad se nalazimo pred zadatkom da formiramo stalni festivalski odbor ili komitet, koji će stalno i sistematski raditi na pripremanju festivala, koji će biti odraz rezultata rada s djecom u cijeloj zemlji i stimulans za one koji ju odgajaju.

Festival bi trebao da bude sa-veznog značaja, pa se nadamo da će ovaj prvi šibenski ubrzo prerasti u opće jugoslavenski. Na taj način će se na jednom mjestu naći na okupu ljudi različitih struka, koji će rame uz rame, iz godine u godinu raščišćavati poimeno jedinstvenog estetskog odgoja djece. Ove godine spontano se razvila jedna takva diskusija i to baš oko koncepcija kazališta za djecu, gdje još nismo ostvarili ono što smo ostvarili na području likovnog odgoja. Doduše ove godine na festival nije došlo najbolje što smo postigli u Jugoslaviji naročito u pogledu kazališta. Na budućim festivalima bi trebali prikazati više aktivnosti djece. Na pr. muzička strana bila je slabo zastupljena, osim baleta trebalo je prikazati ritmiku, a također i dječje literarno stvaralaštvo.

GRIGOR VITEZ, književnik:

Trebali bi nastupiti svi istaknutiji naši dječji pisci

Prvi direktan kontakt s vašom djecom imao sam u kazališnoj zaredi, gdje je bio zakazan »Razgovor s piscima«. Naravno, takvih razgovora sam imao mnogo, ali su djeca naročito na ovom postavljajući spontana i »provokativna« pitanja, koja su bila opravdana. Mislom, da je sam naziv »Razgovor s piscima« nesretno odabran, jer sam pred početak čuo mnoge, kako se zabrinuto pitaju: »Što mi možemo razgovarati s piscima?« Zato je i odaziv bio relativno slab.

Možda je trebalo doći još koji pisac, naročito iz Beograda i Ljubljane, Čopić i Seliškar, jer mi-

slim, da na ovakvom festivalu moraju nastupiti svi istaknutiji dječji pisci.

Pitanje književnosti i dječje knjige bi trebalo u okviru ovakvog festivala mnogo organiziranije pripremiti. Morale bi se organizirati posebne izložbe i rasprodaju dječje knjige uz popust, a da autori daju autograme prigodom kupnje.

Ove godine je na festivalu najbolje zastupljeno kazalište.

književnici veoma povoljno su se izrazili o Festivalu, njegovoj ideji i odgovornoj svrsi. Šteta je što ovom Festivalu nije sudjelovao veći broj pedagoga i stručnjaka iz ostalih naših gradova.

Svi učesnici Festivala osjećaju se zadovoljni sa prijemom i organizacijom koju su uspješno provele lokalne vlasti, te izražavaju svoje divljenje što je baš Šibenik izabran za održavanje ove značajne, ali jedinstvene kulturne manifestacije. Isto mišljenje dijele i stručnjaci iz Novog Sada, Sarajeva, Ljubljane i Titograda, koji su se za festivalskih dana našli u ovom gradu. Mogu da kažem, da je malo koji grad u Dalmaciji mogao pružiti toliku trgovu u kamenu stare dalmatinske arhitekture i bezbroj arhitektonskih zanimljivosti, mjesta na kojima se u isto vrijeme moglo održavati više priredaba. Najznačajnije je ipak to da su svi trgovci povezani mirnim ulicama uz potpuno odsustvo buke vozila.

Prema mišljenju učesnika ovog Festivala, a što je u ponedjeljak već i odlučeno, on će preći u jedan stalan oblik rada u cilju unapređenja odgoja djece kroz različite vrste aktivnosti, s tim što će Festival i dalje zadržati svoj pedagoški karakter. (JJ)

ĐURĐICA DEVIĆ, režiser:

Pozdravljamo male šibence

Ja i moja djeca smo sretni, što smo u Šibeniku. Najprije zbog toga, što smo ovdje mogli pokazati rezultate našeg ustrajnog rada, a i zbog toga, što je većina mojih malih glumaca iz radničkih porodica, pa ne vjerujem, da bi mi se inače pružila prilika da provedu 7 dana na moru u ovako lijepom gradu.

Mali šibenski gledaoci su nas oduševili. Pozdravljamo ih još jedamput, uz obećanje, da će cijeli naš rad kroz narednu godinu biti usmjeren cilju, da se do godine ponovo vidimo.

IVO GATIN, akad. slikar:

Zadovoljan sam sa šibenskom djecom

Zadovoljan sam sa šibenskom djecom, koja su na predstavama i na svim festivalskim manifestacijama pokazala pravi interes i disciplinu, čega sam se, priznajem, jako bojao. Pomagali su mi na svakom koraku, kod postavljanja gledališta, odslikavanja panoa i uopće u svakom poslu, koji sam im mogao povjeriti.

Ostali drugovi Šibenčan su također pristupili poslu oko uređivanja festivala s velikom požrtvovnošću.

Naročito mi je doživljaj što sam upoznao ovaj lijepi grad, koji je nepravedno u estetskom momentu do sada bio zapostavljen.

Bit ću sretan, ako dođem i do godine i opet se sretnem sa vašom djecom, s kojom sam se iskreno prijateljio.

DANKO OBLAK, književnik:

Treba postići harmoniju

Odrasli ljudi mogu razne grane umjetnosti odvojeno tretirati, jer su oni formirane ličnosti. U dječjoj psih, naprotiv, one se sve slivaju u jedinstven umjetnički doživljaj. Ja kao dječji pisac, na primjer, ne mogu biti nezainteresiran za likovni odgoj, likovnu opremu knjige ili scensku scenografiju i likovni dekor ambijenta u kome dijete živi.

Moja je primjedba - ne zamjerka - da bi se u tom pogledu trebalo postići harmoničnost. Premda su pripreme bile dosta kratke, festival je u potpunosti uspio.

NIKŠA BAREZA, dirigent:

Četiri bunara - idealno mjesto za koncerte

Muzičkih komada za ovaj Prvi festival djeteta nije bilo mnogo ali ono što je bilo smatram da je odgovaralo, iako neke stvari nisu u potpunosti bile u skladu s djelom uz kojeg su se izvodile. Izvedbe festivalskog orkestra s obzirom na vrlo kratko vrijeme priprema su zadovoljavajuće. Muzičari su u pripremanju pokazali veliku volju da svladaju partiture i s time možemo biti zadovoljni.

Napominjem, da je »Četiri bunara« idealno mjesto za održavanje koncerata, jer ima savršenu akustiku.

Publika je bila jako simpatična i meni lično je veoma ugodno, da sam učestvovao na ovom festivalu.

HAKIA KULENOVIĆ, akad. slikar:

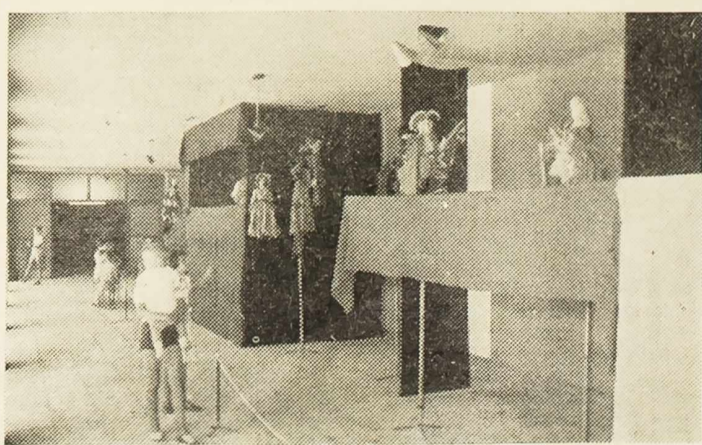
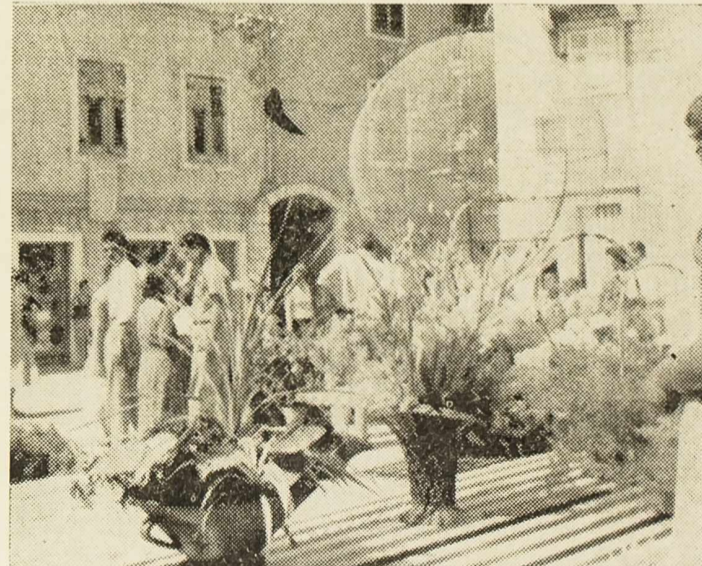
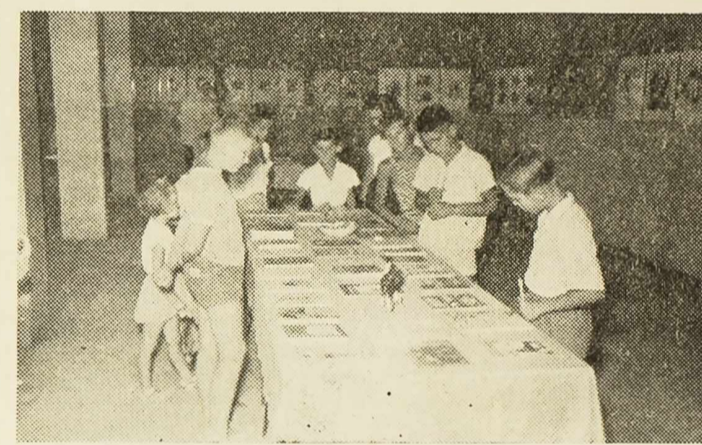
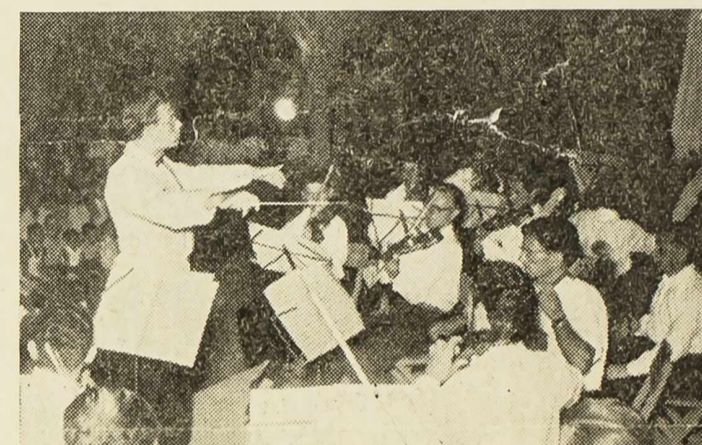
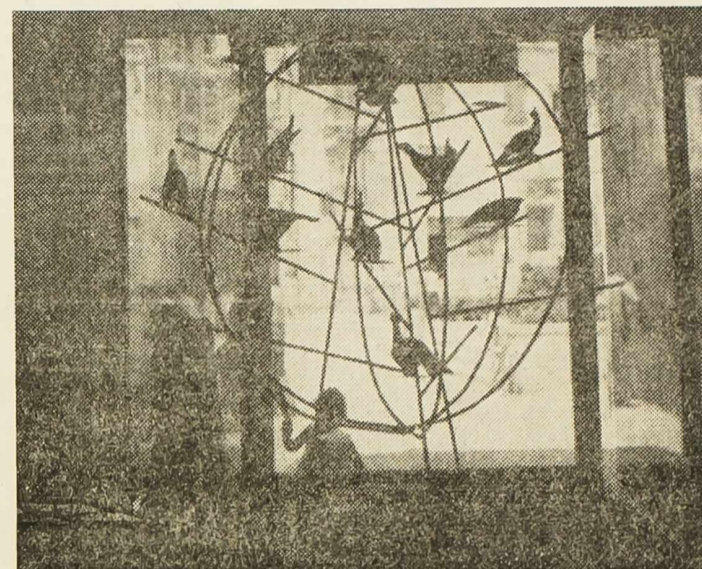
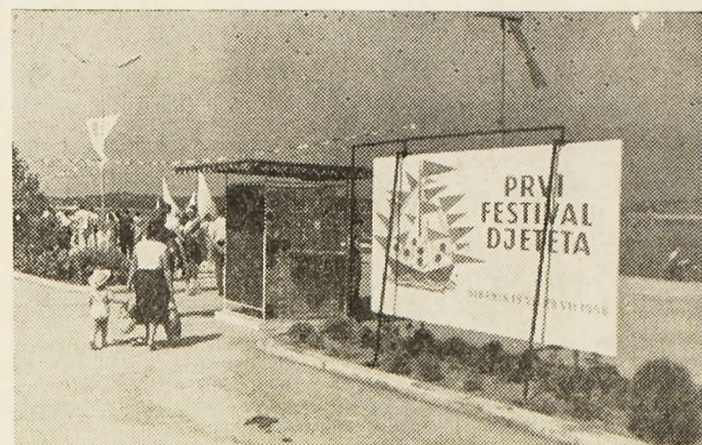
Šibenik je vrlo pogodan

U Šibeniku sam prvi put. Do sad sam ga samo znao po katedral iz dopisnica, koja svojim arhitektonskim skladom spada u najljepše spomenike naše arhitekture. Prirodni položaj Šibenika sa veličanstvenim kanalom i historijskim kulama koje ga nadvisuju, pruža nezaboravan prizor. Mislom, da je bila sretna ideja organizatora, da se Prvi festival djeteta održi u ovom gradu, jer mogućnost za razvikanje dječjih aktivnosti i za pokazivanje dječjeg stvaralaštva svih vrsta i odlika u njemu nisu male. Osim toga, prirodne i nasljedene arhitektonske ljepote vrlo dobro su dopunjene dekoracijom, koja ovom i inače skladnom gradu daje još i posebnu ljepotu i svježinu. Dekoracija je izvedena vrlo ukusno i inventivno: sasvim se uklapa u arhitekturu grada.

Savezna izložba dječjih crteža, koja je skromna po broju, ali vrijedna po izboru radova, u takvom jednom prirodnom i arhitektonskom okviru, daje dosta jasan pregled dječjeg likovnog odgoja u Jugoslaviji. Crteži šibenske djece na toj izložbi su sa drugim crtežima potpuno ravnopravni i u kvaliteti i u svojim razvojnim tendencijama opće napredne jugoslavenske koncepcije. Treba imati u vidu, da je razvoj dječjeg likovnog stvaralaštva u našoj zemlji dostigao zavidan nivo, naročito za posljednjih nekoliko godina, pa me raduje da Šibenik u tom nije zaostao.

Mislom, da je Šibenik vrlo pogodan za održavanje ovakvih festivala i u buduću i da bi im trebalo dati savezni karakter. Istovremeno bi trebalo proširiti izložbe dječjeg stvaralaštva, tako da bi pored crteža došlo do izražaja i druge tehnike rada. Po mom mišljenju trebalo bi otvoriti još neke izložbe, kao na pr. izložbu igračaka, izložbu literature za djecu, dječjih listova, koji izlaze u svim našim republikama, a po mogućnosti i najboljih udžbenika za osnovne i osmogodišnje škole.

Nadam se, da će ovaj festival pridonijeti razvitku raznih dječjih aktivnosti ne samo u Šibeniku i njegovoj okolici, već i u cijeloj zemlji.

RAČUN BEZ KRČMARA

POSLOVODE I PRODAVAČI DRNIŠKIH I KNINSKIH TRGOVINA NA VAGI POŠTENJA — ŠTO JE POKAZALA ZAJEDNIČKA AKCIJA DOMAĆICA I TRŽNIH INSPEKTORA? — NESTRUČNOST ILI KRIMINAL? — NON — STOP ZAKIDANJE POTROŠAČA

Čast svakome, vjereseje nikome — to je nekad bila stara i poznata trgovačka parola, kojom su dočekivali mušterije. Čast svakome, povjerenje nikome — to bi onda trebala biti parola potrošača njihovih savjeta i organa inspekcije. Ovi potrošači, tržišni inspektori toga se već drže. I ne bez razloga. Činjenice, koje ćemo iznijeti, opravdavaju svaku mjeru opreznosti i provjeravanja.

Rječ je o akciji provjeravanja trgovačkih cijena i mjere, koje su provela Tržne inspekcije narodnih odbora općina Drniš i Knin, u suradnji s Tržnom inspekcijom NOK-a Šibenik i domaćicama i potrošačima ta dva naša mjesta.

20.6 NA ŠETU POTROŠAČA

Čini nam se, da nikakva alarmantna stanja u pogledu poslovanja trgovina u Kninu i Drnišu nisu ponukale tržne inspekcije na akciju. Tek je bilo uvjerenja, da stanje nije najbolje. Rezultati akcije pak govore, da stanje alarmira i nalaze organima inspekcije i društvenoj kontroli još češće „štih“ probe, pa i konstantno provjeravanje. Jer, stanje kakvo je utvrđeno govori, da postoji stalno i sistematsko potkradanje potrošača. Neka se pogodni ne uvrijeđe zbog „teških“ izraza, ali nas sigurno ne će pokušati uvjeravati, da su iznimno samo onog dana, kad su stigli inspektor, zakidali na vagi, mjeri i cijeni.

U dva navrata, u Drnišu i Kninu provjereno je 29 raznih trgovina. Ako bi provjerene radnje kaznili po rang listi, poredak na tabeli izgledao bi ovako: Na vodećem mjestu nalazile bi se nesolidne trgovine, ukupno njih 20, koje su oštetile potrošače, a slijede 6 radnji poštenih i 3 radnje prepoštenih.

U Drnišu naj jedna trgovina nije bila točna prema potrošaču, a svaki provjereni oštećen potrošač, na ovaj ili onaj način, bio je zaknut za 47,5 dinara prosječno. U Kninu 6 trgovina je ispravno poslužilo kupce, dok su potrošači u 15 radnji bili oštećeni prosječno svaki za sumu od 16 dinara. Da neki namještenici provjerenih trgovina nisu znali za akciju, možda bi rezultati bili i porazniji.

PRIČA O TRI ORAŠČICA

Počet ćemo s najdrastičnijim. U NON-STOP prodavaonici broj 8 trg. poduzeća „Jedinstvo“ na dan akcije inspekcije, domaćica Josipa Orbančić kupila je toliko, koliko bi u ruku stalo: 3 dkg čaja, 5 dkg b'bera i 3 komada oraščića, sve tri zajedno 1 dkg teška, a sve zajedno 9 dkg.

305 dinara — rekao je prodavač Gojko Maksimović i naplatio kupovinu.

Tog jutra je nesretni Gojko učinio račun bez krčmara. Navedena domaćica vraćena je sa vratu u radnju. Počelo je provjeravanje. Naplaćeno joj je za 95 dinara više. Tri oraščića stoje 50 dinara, a naplaćeno su joj 105 dinara!

Bilo je takvih drastičnih zakidanja i u Drnišu. U prehrambenoj trgovini »5 novembar« u kojoj je poslovođa Dušan Gušavac, domaćica Boja Ozegović kupila je na dan kontrole kruh bakalar, b'ber, čaj i kavu. Onoliko, koliko je to normalno za jedno kućanstvo. Kontrola je utvrdila, da je dobila 15 dekagrama manje na vagi. 101 dinar i 30 para platila je više nego je dobila namirnica. Potrošaču Milki Vržini u prehrambenoj trgovini »Gradina« zaračunato je 112,5 dinara više. Između ostalog, dobila je 5 dkg kave manje, nego je tražila i nego joj je obračunato.

Zabuna — kaže poslovođa Čedo Vukoper — naučnik je posluživao mušteriju.

Možda zabuna, ali to ne opravdava nikoga. Da li bi kupac mogao doći samoinicijativno od kuće i tvrditi da je dobio 5 dkg manje. Da li bi mu u trgovini netko povjеровao, zvinio se i namirio manjak? Oni, koji su iskusili neugodnosti nedokumentiranih reklamacija znadu, kako bi to izgledalo.

A čudno je, da nije pronađen ni jedan slučaj zabune trgovca na vlastiti račun!

»METAR« MARKA MORIČA

Na indeksu se između ostalih našao i Marko Morić poslovođa radnje br. 1 »Jadrana« u Kninu. On je tog nesretnog dana na pet metara tekstila dao 10 cm manje. Taj poslovođa ne kratki mjeru »palcem«. To mu se mora priznati. On ima svoju teoriju o metru kao takvom, on je tu teoriju legalizirao i branio pred inspektorima. Drveni metar kojim se služili — kako Marko tvrdi — »poč-

nje unutar rubova mesinganih pločica«, kojima je okovan. Da bi se razumjeli, njegov »metar« kraći je za dva centimetra od onog platinastog, koj se kao uzorak za sve mjerace ovoga svijeta čuva u Sevresu kod Pariza. A to daje puno pravo vjerovanju, da je Marko Morić od »otkrića svog metra« svima kupcima mjerio po dva centimetra manje.

Njegov drniški kolega Roko Marč, u tekstilnoj prodavaonici OPZ »Gradina« u Drnišu nema predrasuda, niti ne teoretizira. On je na dan kontrole jednoj domaćici na 9 metara što bijelog i crnog platna i ženskog šofa odmjerno 9 centimetara manje i od 4.340 dinara utrška oštećio kupca za 44,70 dinara ili 103 posto.

JEDAN I JEDAN = TRI

Nabranjanju ne bi bilo kraja, ali to nije svrha. Trebalo bi samo reći, da su načini zakidanja potrošača na vagi i cijeni veoma različiti, a putovi sticanja »nuszarade« namještenika trgovine u pravu nedokučivi. U tom labirintu odnosa cijena i vage, deklarirane i nedeklarirane robe potrošač će se teško snaći. I ona priča o tri oraščića nije sasvim jasna, ako se ne kaže, da trgovačko poduzeće »Jedinstvo« ima za njih propisanu maloprodajnu cijenu 5.000 po kg, dok se kod njihovih susjeda, u prodavaonici poduzeća »Jadrana« cijena oraščićima kreće od 6.000 do 9.000 dinara po kg. I sama direktor, kninskih i drniških poduzeća, koji su u neku ruku učestvovali u ovoj akciji provjeravanja, našli su se na čudu oko nekih stvari. Pa ni inspektori u dvije akcije nisu uvijek mogli utvrditi povjerenje cijena ili zakidanje, jer u zaduženjima pojedinih trgovina nije roba bila pravilno deklarirana. To je najčešće bio slučaj u radnjama drniškog poduzeća »5 novembar«.

A o razlikama u cijeni i da ne govorimo. Ako cijene, kojima je pojedina trgovina interno zadužena od svoje uprave ne stoje istaknute, teško će se kupac snaći, koliko je trebao platiti. U Drnišu cijena čaju u dva trgovačka poduzeća varira za nekih 600 dinara. U redu — konkurencija. Ali i u jednoj trgovini jeftinijeg poduzeća, čaj se prodavao po cijeni skupljeg.

Možda je poslovođa kupio u susjednoj radnji konkurentskog poduzeća čaj po jeftinijoj cijeni, a u svojoj ga prodaje pod »svoje« po višoj cijeni sa zaradom za sebe — izrazio je sumnju jedan inspektor. No, to je neargumentirano. Ali činjenica je, da je jedan poslovođa, koji je ove godine već kažnjavan radi zakidanja potrošača, sakrio zaduženja i robu prodavao »po usmenom dogovoru s komercijalnim«, a to konkretno znači, da je provjerenog kupca na vagi zakinuo za 10 dinara i 15 para, a dajinih 15 dinara zakinuo »načisto«, jer potrošač nije mogao znati pravu cijenu, kojom je on zadužen od svog poduzeća.

Kuda su išle te razlike u cijeni, vagi i mjeri ostvarene na štetu potrošača, to je ostavljeno da utvrdi Tužništvo.

POŠTENI I PREPOŠTENI TRGOVCI

Red bi bilo da se kaže, da svi trgovci nisu takvi. Mogli bi nabrojati tri trgovine kninskog »Jedinstva«, jednu »Jadrana« i jednu »Trgozadrugara«, koje su ispravno poslužile kontrolirane kupce. Nažalost, na neke ispravne, baca sjenku otkriće, da je akcija tržišnih inspektora bila »provaljena« i da su neki poslovođe znali da će ih posjetiti.

Neki od upućenih, kroz praksu neispravnog poslovanja čini se, izgubili su svaki osjećaj mjere. Bilo je smiješnih stvari, pa se naišlo i na takve trgovce, koji su zaželili da ispadnu pošteniji od poštenih. »Prepošteniji« su davali i više, za svak slučaj, nek se nađe koji centimetar »pride«.

Tog je dana Danica Kristinić imala sreću. Na 4 metra tekstila dobila je 3 centimetra više (!) u radnji »5 novembar« u Drnišu. Jedan drniški mesar privatnik »Zavagao je kupcu 3 dkg više, a u jednoj kninskoj prodavaonici kontroliran potrošač dobio je 75 grama više na šećeru, riži i tjesteninima.

Ipak, nešto je u tom provjeravanju trgovačkog poštenja bilo očit. Prodavači su svjesno krivo »proračunavali«. Jedan od njih, kad je vidio da se domaćica vraća u radnju u društvu inspektora, kromice joj je nastojao ugruati u ruku krišku kruha, koju je nekom zakinuo, drugi je brzo prepravljao račun, jer je zakinuo na bakalaru i td.

Nije to bila ni prva ni posljed-

nja »štih« proba, u kojoj je provjereni savjest namještenika trgovačkih radnji. Niti je drniška i kninska mreža stavljena na »vagu poštenja« iz nekih posebnih razloga, Teško je vjerovati, da su ovi toliko »erniji« od prodavača drugih gradova i mjesta.

Pošteni trgovci, s točnim mjerama i računima, neka se ne uvrijeđe, Nitko ne sumnja, da ih ima. Pronađeni su i u ovoj akciji. (b)

KOMISIJA ZA SLUŽBENIČKE POSLOVE NARODNOG ODBORA OPĆINE VODICE

raspisuje NATJEČAJ

za popunjenje radnog mjesta jedne općinske primanje u Zdravstvenoj stanici Vodice.

Prijave dostaviti Komisiji za službeničke poslove sa biografijom i potrebnim podacima do 15. VIII. 1958.

Građevno poduzeće „IZGRADNJA“

Traži

Referenta za higijensko-tehničku zaštitu u poduzeću

UVJETI: Svršena srednjo-tehnička škola. Plaća po tarifnom pravilniku. Ponude slati sekretarijatu poduzeća do I. IX. o. g.

NARODNI ODBOR OPĆINE ŠIBENIK

raspisuje

NATJEČAJ

ZA STIPENDIRANJE STUDENATA I SREDNJOŠKOLACA

ZA FAKULTETE:

Filozofski — 2 studenta
jezici — 1 student
psihologija — 1 student
arhivistika — 1 student

Prirodoslovno matematički

fizika-matematika — 3 studenta
Pravni — 4 studenta
Ekonomski — 36 studenata
Medicinski — 7 studenata
Farmaceutski — 2 studenta
Poljoprivredno-šumarski — 4 studenta (1 enolog)

Tehnički

metalurški smjer — 6 studenata (Ljubljana)
kemijsko-prehrambeni — 4 studenta od toga 3 prehrana i 1 hemija
elektrostojarški smjer — 4 studenta i to: 2 elektro-strojara i 2 strojara
građevinski smjer — 1 student (druga godina)

ZA INSTITUTE I VIŠE ŠKOLE:

Državni institut za fiskulturu — 2 studenta
Viša pedagoška škola biologija, fiskultura — 1 student
Viša stručna pedagoška škola — 2 studenta (1 metalac, 1 elektrotehničar) Rijeka

Viša škola socijalnih radnika — 2 studenta
Farmaceutska škola — 2 daka
škola za sanitarne tehničare — 3 daka

Srednja tehnička škola:

Metalurški smjer — 12 daka (Bor - Srbija)
kemijski smjer — 6 daka
elektrostojarški smjer — 12 daka (8 strojarstvo i 4 elektrostojarstvo)

građevinsko-arhitektonski smjer — 2 daka (1 građevina i 1 arhitektura)

drvni smjer (unutarnja arhitektura) — 1 dak
Srednja poljoprivredna škola — 3 daka
Srednja tekstilna škola — 1 dak
Nautički tehnikum — 1 dak
Saobraćajna škola — 1 dak
Srednja fiskultura škola — 1 dak
Bolničarska škola — 20 daka
Babička škola — 3 daka
Škola za odgojitelje — 2 daka
Daktilografska škola — 3 daka

Natječaj traje do 20. augusta 1958. godine. Molbe se upućuju Narodnom odboru općine Šibenik — Komisiji za stipendije.

Za prijem na Tehnički i Medicinski fakultet potreban je odličan ili vrlo dobar uspjeh, ili polaganje prijemnog ispita. Za upis u Višu stručnu pedagošku školu u Rijeci, potrebne su ove kvalifikacije: — biti radnik metalne struke sa svršenom Osmogodišnjom školom i 5 godina prakse ili biti tehničar metalne struke sa 5 godina prakse.

Navedeni uvjeti vrijede i za elektrotehničara. Za Bolničku i Babičku školu potrebna je završena Osmogodišnja škola i najmanje 17 godina starosti.

Daktilografska škola traje 2 godine, a uslov je također završena Osmogodišnja škola.

Sportski život Krka druga u Jugoslaviji

23. i 24. srpnja održano je na Bledu prvenstvo Jugoslavije za veslače saveznog i I. razreda. Učestvovalo je 147 veslača svrstanih u 47 ekipa. Krajnji plasman saveznog razreda izgleda ovako: 1. »Mornar« (Split) 500 bodova, 2. »Krka« (»Šibenika«) 300, 3. »Mladost« (Zagreb), 4. »Crvena zvijezda« (Beograd) 200, 5. »Partizan« (Beograd) 100, 6. »Savica« (Ljubljana) 100, 7.—8. »Sava« (Zagreb) i »Danubius« (Novi Sad) 60 bodova.

Veslači »Krke« nastupili su na prvenstvu Jugoslavije u ovim disciplinama:

Savezni razred:

Četverac bez kormilara: Dera-nja, Kukulj, Šupe i Guberina postali su prvaci Jugoslavije. Po-stignuto vrijeme 6:54,5. U ovoj disciplini došlo je do sudara između čamaca splitskih rivala »Mor-nara« i »Gusara«, koji je diskvalificiran.

Četverac sa kormilarom: »Krka-ši« su zauzeli III. mjesto u vreme-nu 7:04,6. Prva je zagrebačka »Mladost« 6:59,0, a druga »Savica« iz Ljubljane 7:02,6.

Osmerac: Ova disciplina je za-stupljena sa našim najboljim eki-pama. Prvo mjesto zauzeo je splitski »Mornar« u vremenu 6:21,8 slijede: kombinirana ekipa »Savi-ce« (Ljubljana) i »Mladost« (Za-greb), »Crvena zvijezda«, »Krka« je zaostala 10 sekunda iza pobjed-nika i plasirala se na IV. mjesto.

U konkurenciji veslača I. razre-da »Krka« je također zauzela II. mjesto. U konkurenciji četverca od 6 čamaca »Krka« je bila druga iza »Savice«, koja je stazu prešla za 6:51,5 minuta, »Krkaši« su zaostali 5 sekunda.

Kombinirani osmerac »Krke« u vremenu 6:29,2 nije se mogao su-

prostaviti sigurnoj ekipi »Mor-nara«, koji je u vremenu 6:25,0 zaslužen stekao naslov prvaka države. Iza »Krke« plasirali su se »Crvene zvezde« i »Partizan« iz Beograda, te »Zagreb« i »Gusar«.

Drugo mjesto na prvenstvu Ju-goslavije predstavlja svakako vrije-djanje uspjeh, koji svjedoči o po-novnom usponu veslačkog sporta u našem gradu. (Z)

KRKIN ČETVERAC BEZ KORMILARA NA PRVENSTVU EVROPE

Tehnička komisija Veslačkog sa-veza Jugoslavije odredila je vesla-čku reprezentaciju za evropsko prvenstvo, koje će se krajem kolovoza održati u Poznanju. Odr-

Regata u čast Dana ustanka Mornar najbolji

U okviru proslave Dana ustanka Hrvatske, PBD »Val« iz Šibenika organizirao je u nedjelju tradicio-nalnu regatu »Dana ustanka Hr-vatske«, u kojoj su uzeli učesća: RSD »Split«, te domaći »Mornar« i »Val« sa ukupno 26 jedrilica.

Startovalo se ispred mola Krke u tri grupe. Krstaši, EL—5 i Zvi-jezde u prvoj grupi i to na relaciji: Šibenik — Kaprije — Zirje — Ši-benik. U drugoj grupi, koja je za-obilazilo otok Ravan, sudjelovale su: Šljuke i O. Jole. U trećoj na-lazili su se Cadeti, koji su vozili do otoka Obojan i natrag.

Za oculo vrijeme vožnje puhao je povoljan vjeter.

Postignuti su slijedeći rezultati: U prvoj grupi apsolutni je prvak

deni su slijedeći kandidati: Skif — Mornar (Split), dvojac sa kormilarom — Partizan (Beo-grad), dvojac bez kormilara — Mladost (Zagreb), četverac bez kor-milara — Krka. Za četverac s kormilarom održat će se izborno natjecanje između Savice iz Lju-bljane i Mladosti iz Zagreba. Odlu-čeno je također da se osmerac Mornara pojača s nekim veslačima is Splitsa, i ako pokaže dobre re-zultate, da se uzme u obzir za pr-venstvo Evrope.

Za prvenstvo žena određen je samo četverac sa kormilarom Par-tizana iz Subotice, koji će biti pojačan dvjema veslačicama Izole.

Pripreme naše reprezentacije po-čet je 4. kolovoza na Bledu i trajat će 18 dana.

Stanko Belamarić (Zvijezda) »Mor-nar« — Šibenik. On je ujedno prvak i u svojoj klasi. U klasi Krstaši pobjedio je Uroš Petrošić (Split), a u klasi EL—5 Šime Bator »Mor-nar« — Šibenik.

U drugoj grupi apsolutni pobjed-nik je Eduard Cinioti »Mornar« — Ši-benik u klasi O. Jole, i ujedno po-bjednik svoje klase. U klasi Šlju-ka pobjedio je također član šib-benskog »Mornara« Uroš Periša-Jurković.

U trećoj grupi Cadeti apsolutni prvak i pobjednik svoje klase je Ante Maričić član »Vala« — Šibenik.

Po završetku regate učesnicima su podijeljene nagrade.

M. Milišić

Šibenik-Metalac 6:0 (3:0)

Igralište »Rade Končar«. Vrijeme sparno, teren dobar. Prvenstvena kvalifikacione nogometna utakmica za ulazak u II. ligu. Strijelci: Sto-šić 2, Tedling 2, te Živković i Lu-štica, Gledalaca 1500. Sudac Gvar-dijančić iz Ljubljane vrlo dobar.

»ŠIBENIK«: Milošević, Cvitano-vić, Jelenković, Šupe, Iljadica, Tam-bača, Živković, Luštica, Ivančić, Tedling, Stošić.

»METALAC«: Sabljčić, Premc, Ra-vičić, Kuzman, Pejković, Hlup, Jo-vičić, Suša, Starman, Senčar, Ra-daković.

»Šibenik« je u drugoj kvalifikaci-onoj utakmici jako svladao zagre-bačkog »Metalca« sa visokim re-zultatom. Utakmica nije bila na nekoj naročitoj visini, bar što se tiče I. poluvremena. U tom raz-doblju obje ekipe igrale su ispod

ZAHUVALE

Povodom smrti naše neprežalje-ne i dobre majke, sestre i bake **VICE BELAMARIĆ rođ. Trišnjak** najtoplije se zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i susjedima koji su za vrijeme njene teške bo-lesti svojim posjetima nastojali ublažiti našu bol. Posebno se za-hvaljujemo liječniku dru. Ljudevitu Škrkatiću, koji se čestim po-sjetima nesebično zalagao da na-šoj dragoj pokojnici pomogne i olakša bolove.

Naročitu zahvalnost izražavamo svima onima koji su na oder po-kojnice položili vijence, izrazili nam saučestje i sudjelovali u posljed-njem ispraćaju, a posebno onima koji su kovčeg sa posmrtnim os-tacima prenijeli do vječnog poči-vališta.

Svima još jednom od srca za-hvaljujemo!

Ožalošćeni: Ante i Frane, sinovi i kei Milka

Povodom smrti našeg dragog i neprežaljenog supruga, oca i brata **IKICA ŠIME pk. ANTE** izražavamo svoju duboku zahval-nost dru. Galicu i osoblju internog odjeljenja Opće bolnice u Kninu na ukazanoj pomoći našem dragom pokojniku. Isto tako toplo za-hvaljujemo dru. Žitkoviću, liječ-niku iz Oklaja na velikoj pažnji koju je ukazao našem dragom po-kojniku.

Na kraju zahvaljujemo svim građanima Oklaja i ostalim prijateljima, koji su na bilo koji način bili pri ruci u našoj teškoj žalosti.

Ožalošćena obitelj Ilike Šime

TABLICA

Šibenik	2	1	0	7:1	3
Segesta	2	1	0	6:2	3
Varteks	2	1	0	1:3	2
Metalac	2	0	2	0:8	0